

Závěrečná zpráva o konání studijní návštěvy

Číslo studijní návštěvy: 187 – „Inclusion is not an illusion“

Termín: 2. 5. 2011 – 6. 5. 2011

**Organizátor: Základní škola praktická Klášterec nad Ohří,
Havlíčková 269, okres Chomutov,
PhDr. Jiřina Malastová, tel. 474 375 438, 606 292 215,
jirina.malastova@seznam.cz**

Místo: Klášterec nad Ohří, Česká republika

Počet účastníků: 10

Program studijní návštěvy byl beze zbytku splněn.

Studijní návštěva započala již v neděli 1. 5. svozem účastníků z letiště Ruzyně v Praze, protože doprava do cílové destinace je náročnější. První setkání všech účastníků bylo hned v neděli v podvečer, někteří přijeli autem nebo vlakem, prošli jsme celý programový plán, neudělali jsme žádné změny. Již byla k dispozici audiovizuální technika, všichni měli možnost si připravit své prezentace.

V pondělí 2. 5. jsme začali prezentacemi jednotlivých účastníků, kteří představovali svá zařízení, jejich činnost především ve vztahu k inkluzi žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Všichni měli možnost okamžitě reagovat na probíhající prezentaci, vznášet dotazy, diskutovat. Potvrdil se náš předpoklad, že školské systémy v zemích EU jsou více rozdílné než podobné. Po prezentaci všech zúčastněných jsme měli možnost podělit se o zkušenosti se dvěma přednášejícími lektory, kteří se problematice inkluze věnují řadu let na odborné a vědecké úrovni. O kvalitě této části studijní návštěvy svědčí i to, že jsme diskutovali o dvě hodiny déle, než bylo v programu, takže program plynule přešel v setkání účastníků s představiteli našeho města, místostarostou a tajemnicí MěÚ Klášterec nad Ohří. Zástupci města seznámili účastníky i s tím, že město podpořilo tento „projekt“ i finančně a poskytlo všem účastníkům určitý nadstandard / především dopravu, vstupné do zámku, okružní jízdu Prahou, plavání v lázních apod./.

Základní škola praktická

Kláštorec nad Ohří, Havlíčkova 269, okres Chomutov

V úterý začínal den pro všechny zúčastněné velmi brzy, protože jsme museli být na začátek výuky v jiné lokalitě našeho regionu, v Chomutově. Zde jsme měli možnost vidět výuku i prostory největší školy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami okresu Chomutov. Jedná se o školu pro 360 žáků, která realizuje několik vzdělávacích programů právě pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, především žáky s mentální retardací všech stupňů, dále vzdělává žáky slepohluché, nevidomé, imobilní, žáky s kombinovanými vadami.

Odpoledne jsme pokračovali návštěvou učiliště a střední školy, kde se vzdělávají žáci jak po splnění povinné školní docházky na speciální škole, tak žáci základních škol běžného typu. Jedná se o vzdělávání nepovinné, studenti se zde připravují na vstup do společnosti, kde by se měli sami žít, ne být závislí pouze na různých sociálních podporách. I zde bylo možno vidět různorodost od maturitních oborů až po praktickou školu jednoletou, kde výsledkem je zaučení v oboru. Všem zúčastněným se nejvíce líbilo praktické vyučování – zahradníci v zahradě a ve skleníku, opraváři v dílně, švadleny v krejčovské dílně, kuchaři a pekaři pracovali i v kuchyni, která připravuje pokrmy pro samotné studenty i učitele. Zároveň všichni mohli navštívit i ubytovací prostory pro studenty ze vzdálenějších lokalit. Další zastávkou byla návštěva Základní a mateřské školy v Kadani, kde jsme měli možnost vidět mimoškolní činnost, péči o žáky ze sociokulturně znevýhodněného prostředí. Účastníci studijní návštěvy byli překvapeni možnostmi, které žáci mají po vyučování – návštěvy kroužků, sportování, i doučování. Obdivovali učitele, kteří tuto činnost vykonávají nad rámec svých povinností.

Po návratu do hotelu, místa našeho jednání, program pokračoval Mezinárodním večerem, kde každý účastník / stát/ měl svůj stůl označený příslušnou vlajkou a také měl možnost prezentace typických rysů své země. Náš stůl byl plný především českých dobrot, specialit /olomoucké tvarůžky, smažený sýr, hořické trubičky, slivovice, becherovka apod./. Každý účastník dostal prostor, ve kterém nás seznámil s tím, co je pro ten který stát typické, také jsme především ochutnávali, ať se jednalo o cukrovinky, turecký chléb nebo francouzské víno. Učitelé pořádající školy byli zastoupeni ve velkém počtu, komunikovali, byli výbornými hostiteli. Tento večer jsme si všichni užili, bylo vidět, že už se dobře známe, žertovalo se, byla legrace. Byl dostatek času na prohlídku prospektů, fotografií, knih z devíti evropských států, diskuze byla nekonečná, zábavná, hlavně poučná.

Třetí den studijní návštěvy, středa 4. 5., byl celý věnován Praze. Nejprve nás přijali pracovnice MŠMT ČR, odboru speciálního vzdělávání, a

Základní škola praktická

Kláštorec nad Ohří, Havlíčkova 269, okres Chomutov

seznámili nás s legislativou ČR a dokumenty, které jsou proinkluzivní, tak jako školská politika v ČR. Velmi plodná byla diskuze k tomuto tématu, porovnávali jsme legislativní předpisy v různých evropských státech. I když proklamované vize jsou si podobné, realizace a cesty k cíli se velmi liší, vše je přímo závislé na financích, které ten určitý stát do školství vkládá. Po návštěvě MŠMT ČR pokračovala naše cesta pěšky na Staroměstské náměstí v Praze, kde měli účastníci možnost oběda či prohlídky některých zajímavostí. Největší zájem vyvolala návštěva Karolína. Hned po této prohlídce nastoupili všichni do mikrobusu a vydali se na okružní cestu Prahou, která trvala tři hodiny a všichni měli možnost vidět aspoň něco z krás města. Jelikož studijní návštěva byla v době konání mistrovství světa v ledním hokeji, nešlo jinak, než večer jít sledovat hokejovou bitvu mezi týmy ČR a Finskem k nám domů. I návštěva v rodině utváří názor cizinců na život v naší zemi.

Čtvrtek byl věnován našemu městu. Během dne jsme navštívili postupně tři školy – nejprve Základní školu praktickou, kde se vzdělávají žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Jako organizátor studijní návštěvy jsme měli prezentaci již v pondělí, tentokrát jsme se zaměřili na praxi, hospitovali jsme ve vyučovacím procesu, rozebírali formy a metody práce, především individuální vzdělávací plány žáků s těžkým mentálním postižením nebo u žáků s kombinovaným postižením. Účastníci se zajímali o přímou pedagogickou práci učitelů, o pracovní náplň, o podporu zřizovatele. Velkou diskuzi vyvolaly individuální vzdělávací plány pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Další zájem byl o vybavenost školními pomůckami, výpočetní techniku, ale také o bezbariérový přístup do budovy apod. Velmi se podívovali širokému „záběru“ ředitele školy – manažer, právník, ekonom a nakonec pedagog. Účastníci studijní návštěvy poděkovali žákům školy za pomoc při přípravě akce – upekli perníkové jmenovky na jednací stůl, vyzdobili jednací místnost, připravili pro každého účastníka malý dárek. Další návštěva směřovala na dvě základní školy běžného proudu. I tam jsme se setkali s profesionálním přístupem, vstřícností a ochotou diskutovat se všemi zúčastněnými. Besedy a diskuze byly vždy plodné, zajímavé a závěry byly vždy velmi podobné – cíle máme v EU stejné, cesty k cíli jsou někdy dost klikaté. Největší zájem i podivení vyvolala činnost školní družiny – bezplatná péče o žáky po vyučování, další mimoškolní činnost, kroužky, sport. I školní jídelny jsou určitým nadstandardem v českém školství. Odpoledne jsme věnovali prohlídku města, návštěvě zámeckého parku a prohlídce zámku s muzeem porcelánu. Procházkou parkem se spoustou vzácných dřevin jsme došli do lázeňského

Základní škola praktická

Kláštorec nad Ohří, Havlíčkova 269, okres Chomutov

domu, kde se všichni měli možnost vykoupat a zaplavat si. Večer jsme si užili u tradičního českého táboráku s opékáním buřtů a zpěvem.

V pátek dopoledne měli účastníci dostatek času na zpracování všech poznámek a vytvoření Final report. Celý pobyt byl ukončen slavnostním předáváním Certifikátů.

Plánovaný program byl splněn, byly splněny i představy účastníků a jejich očekávání, soudě podle jejich ústního hodnocení na závěrečném setkání.

Jsem si vědoma toho, že celý program byl předimenzovaný, nicméně pozdně odpolední a večerní aktivity byly pořádány pro zájemce. Nestalo se ovšem, že by někdo chyběl, z čehož mám velkou radost.

Myslím si, že se udělal velký kus práce, že účastníci byli spokojeni, jejich ústní hodnocení bylo úžasné, dokonce mluvili o nadstandardním studijním pobytu, mnoho z nich již bylo na několikáté studijní návštěvě. Mým cílem bylo ukázat běžný provoz škol, běžné pracovní dny na těchto školách, běžné problémy, se kterými se potýkáme. Náš kraj je v jistém slova smyslu specifický tím, že je zde mnoho lidí s nízkou sociokulturní úrovní, velká část nezaměstnaných, možná i výchova dětí v neúplných rodinách je zde vyšší než v jiných regionech. To vše má vliv na úroveň výchovy dětí v rodinách, na jejich přípravu na školní docházku i na další přípravu pro běžný praktický život. Velmi často se setkáváme v naší praxi s tím, že se žáci nechtějí jít dále vzdělávat, protože sociální dávky jsou dostačující.

Nejzajímavější postřehy:

1/ Nabyla jsem dojmu, že asi nejvyšší úroveň péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je ve Finsku – plná inkluze, žáci mají obědy zdarma, učitel je prestižní povolání, speciální pedagogika je vnímána jako pomocný prostředek k integraci a inkluzi především cizích státních příslušníků – příliv lidí z Afriky.

2/ Velmi mě potěšil fakt a reakce mých bývalých žáků, se kterými jsem se setkala na učilišti – jakmile mě uviděli, běželi ke mně a objali jsme se, někteří účastníci studijní návštěvy byli velmi překvapeni, že u nás není zakázáno se dotýkat žáků.....

3/ Ne všichni zmiňovali sociální aspekty rodin s postiženým dítětem

4/ Hodně jsme mluvili o kvalitě života rodin s postiženým dítětem

Základní škola praktická
Klášterec nad Ohří, Havlíčkova 269, okres Chomutov

5/ Největší deficit v této oblasti je asi v Turecku – počty žáků ve třídě, sociální podpora rodin, možnost vzdělávání dětí s těžkým postižením.

Přínos celé akce vnímám kladně jak v profesní oblasti tak i osobním rozvoji. Získané podněty, názory, zkušenosti budu respektovat při další pedagogické práci v oblasti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Všechny informace, závěry diskuzí, srovnávací postřehy budou předávány dál na poradách ředitelů, na Asociaci ředitelů základních škol okresu Chomutov, na pracovních poradách. O akci budeme informovat v regionálním tisku, na našich webových stránkách.

Základní škola praktická
Klášterec nad Ohří, Havlíčkova 269, okres Chomutov

Havlíčková 269

431 51 Klášterec nad Ohří

IČO: 46787551

Tel: 474 375 438

474 332 288

Fax: 474 375 438

e-mail: zvlastni_skola@iol.cz

jirina.malastova@seznam.cz

www.zs-prakticka.cz

Základní škola praktická
Klášterec nad Ohří, Havlíčkova 269, okres Chomutov

Havlíčková 269

431 51 Klášterec nad Ohří

IČO: 46787551

Tel: 474 375 438

474 332 288

Fax: 474 375 438

e-mail: zvlastni_skola@iol.cz

jirina.malastova@seznam.cz

www.zs-prakticka.cz